

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ЗЛАТА ЖЕНА И ДЯВОЛЪТ
ХЪРВАТСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало някога една много зла жена. Каквото ѝ каже мъжът, все наопаки правела. Той ѝ заръча да стане рано, а тя спи чак до вечерта. Рече ѝ да си легне, а тя вземе, та се разшета и цяла ноц не ляга — само за да не му угоди.

Той ще ѝ каже в някой неделен ден:

— Невесто, днес у меси баница, да хапнем и ние като всички хора, та да разберем, че е неделя.

А тя ще му се сопне:

— За тебе ли да умеся баница, изеднико? Ще имаш да вземаш! Не баница, а и хляб няма да ядеш днес. Ти не заслужаваш и хляба, който го ядеш.

За да има мир вкъщи, той ще рече:

— Добре, невесто. Щом не заслужавам, недей меси баница. И хляб недей ми дава. Нека погладувам един ден най-сетне.

— Тъй ли? — ще викне тя. — Ти ли ще ми казваш какво да правя?

И ще изпече баница, голяма колкото цялата трапеза, па ще му я сложи и ще рече:

— Яж, изеднико! Яж, чума да те изяде! Да не си посмял да оставиш един къс, че ще те пребия.

Отишъл мъжът един ден в гората за дърва. Гледа — зрели къпини. Навел се да си откъсне и видял, че под къпинака има голяма дупка. За малко щял да падне в нея. Рекъл си на ума:

— Тая дупка е тъкмо за жена ми. Влезе ли вътре, и дяволът не може да я извади. Защо ще си губя живота с нея? Не мога ли да я накарам да падне в ямата?

Набрал къпини и ги отнесъл у дома си:

— Невесто, тия къпини са отровни.

— Отровни? Ти мене ли ще лъжеш? Ей сега ще ги изям всичките.

И наистина ги изяла. А мъжът рекъл:

— Прощавай, булка, че те излъгах, ала не го направих нарочно. Има мъжки къпини и женски. Ако яде жена от мъжките, ще се отрови. Изглежда, че тия са били женски, а аз съм ги взел за мъжки. Но в гората има и мъжки. Те растат над една дълбока яма. Да не си отишла да береш, че ще паднеш! Кой ще те вади после?

— Кой ли? Ти ще ме извадиш, проклетнико!

— Недей се шегува, невесто! Стой си вкъщи! Не ходи в гората!

— Напук на тебе, ей сега ще отида!

— Тогава недей ме поне кара и аз да отивам с тебе, че съм много уморен.

— И ти ще дойдеш, поразнико! Ще дойдеш да ми кажеш къде е къпинакът.

Тръгнаха. Стигнаха до къпинака. Жената се навела да бере ягоди. Бере и яде. Приближил се и мъжът — и той да си набере. А тя му викнала:

— Махни се оттук, дяволе проклети! Махни се, че ще те убия!

И както се извърнала към мъжа си да го заплаши, подхлъзнала се и паднала в ямата.

— Слава Богу, сега ще си поживея спокойно — си казал селянинът и се върнал вкъщи.

Прекарал няколко дена без жена си, но — нали бил с жалостиво сърце — станало му мъчно и решил да отиде да извади невестата от ямата. Взел едно дълго въже и отишъл в гората. Спуснал единия край на въжето и викнал на жена си:

— Булка, хвани се за това въже да те изтегля.

— Да ме изтеглиш ли? Девет години тегло да теглиш. Не се хващам.

— Хвани се, невесто! Остави това твърдоглавие. От глад ще умреш в ямата. Дошъл съм да те измъкна.

— Дано те към гробищата помъкнат, дърти вещеро! Не ща.

Ала в това време мъжът усетил, че за въжето се е заловило нещо. Той си помислил, че е жена му.

— Слава Богу, дошъл ѝ е умът в главата — си казал той и почнал да дърпа.

Но какво се оказало? За въжето се било заловило едно черно, рогато и опашато дяволче.

— Ти ли намери да се хванеш? — викнал мъжът. — Я се пускай по-скоро!

А дяволчето почнало да му се моли:

— Добри човече, изтегли ме! Недей ме хвърля в тоя трап! Една зла жена дойде при нас, че като почна да ни хапе, да ни щипе, да ни бие, да ни скубе косите — остави се! Не е за приказване. Извади ме, ще ти се отплатя.

— С какво ще ми се отплатиш?

— Ще те направя лекар. Пари ще спечелиш.

Селянинът се съжалил над дяволчето и го издърпал.

— Хайде, върви си! — рекъл. — Не ми трябва твоята отплата.

— Не, не може — казало дяволчето. — Аз обичам да си стоя на думата. Каквото обещава, изпълнявам го. Тръгвай с мене в града.

— Какво ще правим там?

— Аз ще моря хората, а ти ще ги лекуваш. Отишли в града. Дяволът ще влезе в някоя жена или дъщеря на богаташ, тя ще почне да крее и линее, а селянинът ще отиде и ще каже, че лекува от всякакви болести. Влезе ли при болната, тя ще оздравее. На много места го викали да лекува. Щом се покаже на вратата, дяволчето излизало от болника и той оздравявал тутакси. Много пари напечелил селянинът. Един ден дяволчето му казало:

— Стига ти толкова! Сега си върви в село. С това, което напечели, има да живееш цял живот.

Добре, но оня ми ти селянин, като привикнал да го канят по богатските къщи на обяд и на вечеря и да се разправя все с големци, а те да го ухажват, не искал вече да се връща в село. Дяволчето рекло:

— Ще вляза в царската дъщеря и ще я накарам да се разболе. Да не си посмял да отидеш в двореца, че ще те изям начаса!

— Няма — казал селянинът.

Царската дъщеря се разболяла. Викали всякакви лекари, ала никой не можал да ѝ помогне. Царят обещал на оногова, който успее да излекува княгинята, да му я даде за жена. Надошли лекари отвсякъде, но и тоя път никой не излекувал момата. Най-после казали на царя за селянина.

Войниците намерили селянина и го подкарвали към двореца. Извели го пред царя.

— Ето го, царю честити.

— Ти лекар ли си? — попитал го царят.

— Не съм, царю честити.

— Недей ме лъга! Казаха ми, че си излекувал сума жени и моми. Доведоха те да лекуваш дъщеря ми.

— Как ще я излекувам, царю честити, като не съм лекар?

— Както си излекувал другите, така ще излекуваш и нея.

Що да прави клетият селянин? За да си спаси живота, измислил хитрост. Казал на царя, че лекува с магии.

— С каквото щеш, лекувай — отвърнал царят. — Искам да изцериш дъщеря ми — и толкова.

Селянинът заповядал на войниците да се разтичат пред стаята, дето лежала княгинята, да бият тъпани и да викат с все сила: „Злата жена дойде! Злата жена дойде!“

Когато влязъл при княгинята, дяволът го видял и му викнал:

— Не ти ли заповядах да не дохождаш?

— Чакай малко — рекъл селянинът. — Аз дойдох да ти кажа, че моята зла жена е излязла от ямата и е тръгнала да те търси.

Дяволът изскочил от момата, качил се на прозореца, ококорил си очите и почнал да се вслушва. В това време се зачуло думкането на тъпаните: „Злата жена дойде! Злата жена дойде!“

— Кажи ми, що да правя, селяко? — запитал уплашено дяволът. — Къде да се дяна?

— Тичай, скрий се в ямата! Жена ми няма да се върне вече там.

Дяволчето изчезнало и не се вестило вече. Княгинята оздравяла и се омъжила за селянина, а злата жена останала в ямата, дето седи и до ден-днешен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.